

Wojciech Dzeduszycki, Witold Hensel

Kruszwica, pow. Inowrocław. Stanowisko 2 (Wzgórze Zamkowe)

Informator Archeologiczny : badania 7, 187

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRUSZWICA, pow. Inowrocław
Stanowisko 2
/ Wzgórze Zamkowe/

Instytut Historii Kultury Materialnej
Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu
- Zakład Archeologii Wielkopolski

Badania prowadził mgr Wojciech Dzeduszycki pod kierownictwem prof. dr Witolda Hensla. Finansował IHKM PAN. Trzeci sezon badań. Zespół osadniczy wczesnośredniowieczny/gród, pierwsze podgrodzie/, zamek średniowieczny.

Celem wznowionych prac wykopaliskowych na stanowisku 2 jest :

1. kontynuacja badań poszczególnych elementów wczesnośredniowiecznego zespołu osadniczego - grodu i pierwszego podgrodzia/ badania na drugim podgrodziu - stanowisko 4 - zostały zakończone/.

2. odsłonięcie relikwów zamku zbudowanego przez Kazimierza Wielkiego.

W południowej partii wzgórza, w miejscu gdzie wystąpiły największe oporności gruntu założono wykop / o powierzchni 160 m²/, który odsłonił fundamenty obwodowego muru obronnego, zbudowanego w dolnej części z głazów łączonych zaprawą. Do muru przylegała gotycka dwutraktowa budowla mieszkalna. Stosunkowo dobrze zachowały się partie piwniczne budynku, z widocznymi śladami późniejszych przetróbek, kryte sklepieniem kolebkowym. Materiał zabytkowy z tego wykopu wiąże się głównie z młodszym okresem egzystencji zamku / przebudowa zamku nastąpiła przypuszczalnie w XVI w./ . Na uwagę zasługuje liczny zbiór kafli piecowych, liczne fragmenty naczyń szklanych, okucia, monety, detale architektoniczne.

Następny wykop o powierzchni 180 m² zlokalizowano w północnej części wzgórza, przypuszczalnie na terenie pierwszego podgrodzia. Stratygrafia na tym wykopie przedstawia się następująco: Warstwy kulturowe / 24 poziomy / o łącznej miąższości ca 4 m wyznaczają kolejne etapy wyrównywania terenu, zapewne w tej partii znacznie niższego przed budowę zamku. W górnych poziomach odkryto spągowe partie zamkowych obiektów gospodarczych, oraz układy drewniane mające przypuszczalnie za zadanie wzmocnienie gruntu przed osiadaniem. Niżej zalegały poziomy osadnicze, z których najmłodszy datowany jest roboczo na okres po drugiej połowie XIII w. Z poziomem tym wiąże się jednoizbowy /?/ budynek pod którego węgiem odkryto użyty jako podkładkę ociosany kamień ze śladami zaprawy. Kolejny niższy poziom osadniczy tworzyła ulica biegnąca po osi wschód - zachód, do której przylegały budynki, stojące w pewnym oddaleniu od siebie. Dotychczas odkryto 3 poziomy ulicy i towarzyszącej jej zabudowy, a najstarszy odkryty poziom datowany jest roboczo na połowę XII w. W ramach poszczególnych poziomów zarówno ulice jak i większe budynki mieszkalne nie ulegały zasadniczym przesunięciom.

Badania będą kontynuowane.